

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Jakuba Camrdy a soudců JUDr. Lenky Matyášové a JUDr. Viktora Kučery v právní věci žalobce: **X. N. T.**, zastoupený Mgr. Markem Eichlerem, advokátem se sídlem Stanislava Kostky Neumanna 2052, Varnsdorf, proti žalované: **Policie ČR, Ředitelství služby cizinecké policie**, se sídlem Olšanská 2, Praha 3, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 16. 2. 2021, č. j. 13 A 77/2020 – 32, o návrhu žalobce na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti,

t a k t o :

Kasační stížnosti **se p ř i z n á v á** odkladný účinek.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Rozhodnutím Policie ČR, Krajského ředitelství policie hl. m. Prahy, odboru cizinecké policie, oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort ze dne 26. 9. 2020, č. j. KRPA-150328-45/ČJ-2020-000022-SV, bylo žalobci podle § 119 odst. 1 písm. b) bodu 9 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), uloženo správní vyhoštění a stanovena doba 2 let, po kterou nelze žalobci umožnit vstup na území členských států Evropské unie.

[2] Na základě odvolání žalobce žalovaná rozhodnutím ze dne 9. 12. 2020, č. j. CPR-35424-3/ČJ-2020-930310-V237, rozhodnutí o správním vyhoštění změnila následovně: „*Část výroku ve znění: ‚Počátek doby, po kterou nelze cizinci umožnit vstup na území České republiky ...‘ se mění a nově zní: ‚Počátek doby, po kterou nelze cizinci umožnit vstup na území členských států Evropské unie ...‘ Část výroku ve znění: ‚... se stanovuje doba k vycestování z území České republiky do 30 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí.‘ se mění a nově zní: ‚... se stanovuje doba k vycestování z území členských států Evropské unie – do 40 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí.‘*“ Ve zbytku bylo rozhodnutí správního orgánu prvního stupně podle § 90 odst. 5 správního řádu potvrzeno.

[3] Žalobce následně podal žalobu proti rozhodnutí žalované u Městského soudu v Praze, který ji rozsudkem ze dne 16. 2. 2021, č. j. 13 A 77/2020 – 32, zamítl.

[4] Žalobce (stěžovatel) poté podal prostřednictvím advokáta Mgr. Petra Václavka proti rozsudku městského soudu kasační stížnost spolu s návrhem na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti podle § 107 s. ř. s., který však neodůvodnil. Nejvyšší správní soud jej proto usnesením ze dne 24. 3. 2021, č. j. 5 Azs 78/2021 – 5, vyzval, aby uvedl a doložil skutečnosti svědčící o tom, že by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí pro něj znamenaly nepoměrně

větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám. K tomu mu stanovil přiměřenou lhůtu.

[5] Nejvyšší správní soud dne 6. 4. 2021 obdržel podání stěžovatele, v němž žádost o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti odůvodnil tím, že si je vědom závěrů judikatury Nejvyššího správního soudu, dle které obecně vyjádřený zájem cizozemského stěžovatele na osobní účasti v řízení o kasační stížnosti či jeho právo být v kontaktu s advokátem a s tím související ochrana spravedlivého procesu nemohou být samy o sobě důvodem pro vyhovění návrhu na přiznání odkladného účinku, aniž jsou specifikovány další individuální okolnosti, avšak dle svého názoru uvádí individualizované a závažné okolnosti, neboť nepřiznání odkladného účinku kasační stížnosti by znamenalo nepřiměřený zásah do jeho rodinného a soukromého života.

[6] Stěžovatel na území České republiky žije již více než 17 let a pečuje o své dvě nezletilé dcery, T. T. B. A., nar. X, a T. B. V., nar. X. Matka nezletilých dětí s dětmi ani se stěžovatelem nebydlí a o nezletilé děti pečuje jen v omezené míře. Nezletilé děti jsou s ohledem na svůj nízký věk zcela odkázány na péči poskytovanou stěžovatelem, proto má stěžovatel zato, že bez jeho osobní péče se vzhledem ke svému věku neobejdou a hrozí tedy dlouhodobé odloučení dcer od jejich otce jakožto jediné osoby, která o ně fakticky pečuje. Současně stěžovatel má v České republice dle svého tvrzení další sociální vazby, neboť zde žije jeho bývalá manželka M. K., nar. X, která má české státní občanství, a společně vychovávají její dceru E. K., nar. X. Stěžovatel má tedy na území České republiky velice silné rodinné, sociální a kulturní vazby, které nelze v žádném případě opomenout. Stěžovatel k tomu odkázal na čl. 3 odst. 1 a čl. 9 odst. 1 Úmluvy o právech dítěte s tím, že v případě jeho vycestování by došlo k porušení nejlepšího zájmu jeho nezletilých dětí.

[7] Nucené vycestování stěžovatele by bylo zcela nepřiměřeným zásahem zejména s přihlédnutím k závislosti nezletilých dětí na svém otci, nutnosti jeho přítomnosti na území pro jejich výchovu a nejisté možnosti návratu stěžovatele i v případě úspěchu kasační stížnosti. Vycestování i s dětmi pak dle stěžovatele nepřichází v úvahu, neboť se zde narodily, prožily zde celý svůj dosavadní život, plní povinnou školní docházku, mají zde své přátele, mluví plynně česky a jsou plně integrovány do české společnosti. Navíc by dlouhodobé vycestování mohlo mít za následek zrušení povolení k dlouhodobému pobytu nezletilých dětí. Stěžovatel dále dodal, že v případě úspěchu kasační stížnosti bude stěžovatel čelit faktickým i právním problémům s návratem s ohledem na nepředvídatelný vývoj přijímaných opatření regulujících přechod hranic cizinci i na zrušení mezinárodních letů z České republiky do Vietnamu. Případný úspěch kasační stížnosti by tak byl výlučně formální. Újmu tak stěžovatel spatřuje v nuceném odloučení od své nejbližší rodiny po blíže nepředvídatelnou dobu.

[8] Dne 21. 4. 2021 bylo Nejvyššímu správnímu soudu doručeno oznámení o ukončení právního zastoupení stěžovatele zmiňovaným advokátem. K výzvě soudu stěžovatel doložil plnou moc udělenou novému zástupci, Mgr. Marku Eichlerovi. Současně stěžovatel také doplnil návrh na přiznání odkladného účinku. Zopakoval některá svá tvrzení, odkázal na judikaturu Nejvyššího správního soudu týkající se přiznávání odkladného účinku kasační stížnosti ve věci správního vyhoštění a uvedl, že v současnosti není možné do země původu odletět kvůli absenci komerčních i repatričních letů mezi oběma zeměmi. Mezinárodní organizace pro migraci dle jeho tvrzení stěžovateli sdělila, že využití její asistence při dobrovolném návratu je v současnosti taktéž nemožné, neboť dobrovolné návraty do Vietnamu jsou závislé na odletech a nyní neprobíhají komerční lety do Vietnamu, případně jsou sporadické a cena letenky se pohybuje mezi 60 – 80 tis. Kč, což je pro Mezinárodní organizaci pro migraci nepřijatelné, neboť by jeden dobrovolný návrat přesáhl 100 tis. Kč.

pokračování

[9] Žalovaná se k návrhu stěžovatele na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti nevyjádřila.

[10] Podle § 107 s. ř. s. nemá kasační stížnost odkladný účinek. Nejvyšší správní soud jej však může na návrh stěžovatele přiznat, přitom se užije přiměřeně § 73 odst. 2 s. ř. s., podle kterého lze přiznat odkladný účinek žalobě, jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro žalobce nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

[11] Je třeba zdůraznit, že přiznání odkladného účinku kasační stížnosti je mimořádným institutem, kterým Nejvyšší správní soud prolamuje před vlastním rozhodnutím ve věci samé právní účinky pravomocného rozhodnutí krajského (městského) soudu, na které je třeba hledět jako na zákonné a věcně správné, dokud není případně jako celek zákonným postupem zrušeno. Přiznání odkladného účinku proto musí být vyhrazeno pro ojedinělé případy, které zákonodárce vyjádřil v § 73 odst. 2 s. ř. s.

[12] Po zhodnocení důvodů uvedených stěžovatelem a okolností projednávané věci dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že podmínky pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti jsou v daném případě splněny.

[13] Nejvyšší správní soud souhlasí s argumentací stěžovatele, že právní účinky rozhodnutí o správním vyhoštění by představovaly pro stěžovatele citelnou újmu, neboť jeho nucené vycestování by zasáhlo do jeho práva na ochranu soukromého a rodinného života. Nejvyšší správní soud zdůrazňuje, že otázka intenzity rodinných vazeb v České republice, resp. to, zda se podílí na výchově svých dětí a jestli jsou na něm závislé, nemůže být předmětem posouzení soudu při rozhodování o návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, neboť tato otázka je klíčová pro posouzení merita věci, soud by tedy jejím nynějším posouzením nepřipustně předjímal výsledek řízení ve věci samé. Pro účely rozhodnutí o návrhu na přiznání odkladného účinku tedy Nejvyšší správní soud musel vyjít z předpokladu, že stěžovatel na území České republiky má rodinné a sociální vazby, neboť jeho přítelkyně a jeho dvě nezletilé děti zde mají povolený pobyt a současně na území ČR pobývá i jeho bývalá manželka. Nejvyšší správní soud proto přistoupil k poměrování újmy, která by mohla stěžovateli vzniknout právními následky rozhodnutí městského soudu, a újmy, která by mohla vzniknout jiným osobám, pokud by došlo k odložení účinků těchto rozhodnutí. Zásah do práv stěžovatele by byl v případě nepřiznání odkladného účinku podstatný, protože existuje reálné nebezpečí, že by ještě předtím, než by Nejvyšší správní soud rozhodl o jeho kasační stížnosti, musel opustit území České republiky, kde dlouhodobě žije a kde si vytvořil osobní a rodinné vazby. Lze proto dojít k závěru, že by újma hrozící stěžovateli v důsledku rozhodnutí městského soudu a správních orgánů byla nepoměrně větší než možná újma hrozící jiným osobám v důsledku přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

[14] Nejvyšší správní soud posoudil návrh na přiznání odkladného účinku i z hlediska zbývajících podmínky stanovené v § 73 odst. 2 s. ř. s., podle níž přiznání odkladného účinku nesmí být v rozporu s důležitým veřejným zájmem, a rovněž tuto podmínku má soud za splněnou. K otázce možného rozporu s důležitým veřejným zájmem se Nejvyšší správní soud vyjádřil v usnesení ze dne 19. 11. 2014, č. j. 1 Azs 160/2014 – 25, když dospěl k závěru, že „[p]okud jde o možný rozpor s důležitým veřejným zájmem, je opět nutné poměřit na jedné straně újmu hrozící stěžovateli v případě nepřiznání odkladného účinku, a na straně druhé důležité zájmy společnosti. Pro zamítnutí návrhu přitom nepostačuje pouze existence kolidujícího veřejného zájmu, jak by se mohlo zdát z doslovného vykladu § 73 odst. 2 s. ř. s. Toto ustanovení nutno vykládat ústavně konformním způsobem, a proto je třeba za pomoci testu proporcionality vážít intenzitu hrozícího zásahu do základního práva svědčícího žalobci s intenzitou narušení veřejného zájmu (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 8. 2008, č. j. 5 As 17/2008 – 131,

č. 1698/2008 Sb. NSS)⁶. V daném případě stojí proti podstatné újmě, která hrozí stěžovateli, riziko narušení veřejného zájmu pouze mírné intenzity. Stěžovatel nebyl vyhoštěn z důvodu ohrožení bezpečnosti státu, nýbrž z důvodu podle § 119 odst. 1 písm. b) bodu 9 zákona o pobytu cizinců. Byť z rozsudku městského soudu vyplývá, že o povolení k pobytu na území České republiky stěžovatel přišel v souvislosti s drogovou trestnou činností, tato skutečnost s nyní projednávanou věcí přímo nesouvisí. Je také nutné podotknout, že stěžovatel byl z výkonu trestu odnětí svobody rozhodnutím Okresního soudu v Karlových Varech ze dne 23. 2. 2018, sp. zn. 4PP 24/2017, podmíněně propuštěn na zkušební dobu do 23. 2. 2022, a není známo, že by za obdobnou trestnou činnost byl v současnosti stíhán.

[15] Stěžovatel dále uvedl, že vzhledem k omezení leteckých spojení v souvislosti s epidemií onemocnění COVID-19 nelze v současnosti do Vietnamu vycestovat a pokud jsou lety organizovány, jsou s nimi spojeny vysoké finanční náklady. Byť si je Nejvyšší správní soud vědom nestandardní situace způsobené zmíněnou pandemií, nelze než uzavřít, že stěžovatel k těmto svým tvrzením nedoložil žádné důkazy, jimiž by je prokázal; to však nic nemění na výše uvedených závěrech.

[16] Z uvedených důvodů tedy Nejvyšší správní soud podle § 107 ve spojení s § 73 odst. 2 až 4 s. ř. s. přiznal kasační stížnosti odkladný účinek. Vzhledem k tomu, že žaloba stěžovatele proti pravomocnému rozhodnutí o jeho správním vyhoštění měla ex lege odkladný účinek na vykonatelnost rozhodnutí (§ 172 odst. 3 zákona o pobytu cizinců), postačí v daném případě, že se přiznáním odkladného účinku kasační stížnosti pozastavují až do skončení řízení o kasační stížnosti právní účinky přezkoumávaného rozsudku Městského soudu v Praze, neboť tím se fakticky dočasně obnovuje odkladný účinek žaloby proti rozhodnutí žalované ve věci správního vyhoštění stěžovatele.

[17] Přiznáním odkladného účinku kasační stížnosti přitom Nejvyšší správní soud nijak nepředjímá své budoucí rozhodnutí o věci samé.

Poučení:

Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3, § 120 s. ř. s.).

V Brně dne 6. května 2021

JUDr. Jakub Camrda
předseda senátu